

Eiropas Savienības aģentūras iekšlietu jomā

Publicēts: 19.01.2020.

Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX)

Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (FRONTEX) izveidota 2004.gadā. Tā atrodas Varšavā, Polijā.

FRONTEX koordinē operatīvo sadarbību starp dalībvalstīm ārējo robežu pārvaldības jomā; palīdz dalībvalstīm īstenot valsts robežsargu apmācību, tostarp noteikt kopējus apmācības standartus; veic riska analīzi; seko līdzi attīstībai pētījumos, kas ir būtiski ārējo robežu kontrolei un uzraudzībai; palīdz dalībvalstīm gadījumos, kad nepieciešama pastiprināta tehniska un operatīva palīdzība pie ārējām robežām; kā arī nodrošina dalībvalstīm nepieciešamo atbalstu kopīgu atgriešanās operāciju organizēšanā.

FRONTEX stiprina robežu drošību, nodrošinot dalībvalstu pasākumu koordinēšanu to Kopienas pasākumu īstenošanai, kas attiecas uz ārējo robežu pārvaldību.

[FRONTEX mājas lapa](#)

Eiropas Policijas birojs (EUROPOL)

Eiropas Policijas birojs - *Eiropols* tika izveidots 1992.gadā kriminālpolicijas informācijas apstrādei Eiropas mērogā. Tas atrodas Hāgā, Nīderlandē.

Eiropola mērķis ir panākt drošāku Eiropu, sniedzot atbalstu Eiropas Savienības dalībvalstu tiesībsardzības iestādēm starptautisko smago noziegumu un terorisma apkarošanā.

Eiropola amatpersonām nav tiešu pilnvaru aizturēt cilvēkus, bet tas atbalsta dalībvalstu iestādes, kas darbojas tiesībsardzības jomā, vācot, analizējot un izplatot informāciju, kā arī koordinējot darbības. *Eiropols* sniedz atbalstu dalībvalstīm:

atvieglojot informācijas apmaiņu starp tām;

sniedzot operatīvu analīzi un atbalstot dalībvalstu operācijas;

nodrošinot ekspertīzi un tehnisko atbalstu izmeklēšanām un operācijām, ko veic Eiropas Savienībā dalībvalstu uzraudzībā un par kurām dalībvalstis ir juridiski atbildīgas;

izstrādājot stratēģiskos ziņojumus (piemēram, draudu novērtējumu) un veicot noziegumu analīzi, kas pamatota uz informāciju un izlūkošanas datiem, kurus piegādā dalībvalstis vai citi avoti.

[Eiropola mājas lapa.](#)

Eiropas Policijas koledža (CEPOL)

Eiropas policijas koledžu (CEPOL) izveidoja 2000.gadā un tā darbojas kā tīkls, vienojot dalībvalstu valsts mācību iestādes, kuru uzdevumos ietilpst vecāko policijas virsnieku apmācība un kuras šajā sakarā cieši sadarbojas, lai atbalstītu un veidotu Eiropas pieeju to problēmu risināšanā, ar kurām dalībvalstis saskaras, cīnoties pret noziedzību, novēršot noziedzību un uzturot kārtību, likumību un sabiedrības drošību, jo īpaši risinot šo problēmu pārrobežu izpausmes. CEPOL sekretariāts atrodas Lielbritānijā, Bremšilā, aptuveni 70 km no Londonas.

CEPOL katru gadu organizē 80-100 kursus, seminārus un konferences. Aģentūras darbības aptver visdažādākos tematus, un tās īsteno dalībvalstu policijas augstākās izglītības iestādes.

[CEPOL mājas lapa.](#)

Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA)

Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (EMCDDA) tika dibināta 1993.gadā un tā mērķis ir nodrošināt Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm faktu izklāstu par narkotiku problēmām Eiropā un pamatotu pierādījumu bāzi, lai atbalstītu debates par narkotikām. Patlaban centrs piedāvā politikas veidotājiem datus, kas tiem nepieciešami, lai izstrādātu pamatotus tiesību aktus un stratēģijas narkotiku apkarošanas jomā. Centrs arī palīdz šajā jomā strādājošajiem profesionāļiem un speciālistiem noteikt paraugpraksi un jaunus pētījumu virzienus.

[EMCDDA mājas lapa.](#)

Eiropas patvēruma atbalsta birojs (EASO)

Briselē, 2011. gada 17. – 19. jūnijā Eiropas komisāre iekšlietu jomā Sesīlija Malmstrēma piedalījās Eiropas Patvēruma atbalsta biroja atklāšanas ceremonijā Valetā (Maltā). Jaunais birojs sāka pildīt daļu no saviem uzdevumiem 2010. gada novembrī, savukārt kopš 2011.gada jūnija tas pilnībā darbojas. EASO izveidoja, lai uzlabotu praktisko sadarbību patvēruma jautājumos un palīdzētu dalībvalstīm izpildīt to Eiropas un starptautiskās saistības, lai aizsargātu cilvēkus, kam vajadzīga palīdzība.

EASO atbalsta dalībvalstu centienus īstenot saskaņotāku un taisnīgāku patvēruma politiku, piemēram, palīdzot tām noteikt labāko praksi, organizējot mācības Eiropas līmenī un uzlabojot piekļuvi kvalitatīvai informācijai par izcelsmes valstīm. Tas sniedz arī tehnisku un darbības atbalstu dalībvalstīm, kuras saskaras ar "īpašu noslodzi" (proti, dalībvalstīm, kas saņem daudz patvēruma pieteikumu), izmantojot patvēruma ekspertu grupas, tādējādi dodot ieguldījumu, lai zināmā mērā mazinātu to sistēmu noslodzi.

EASO cieši sadarbojas ar tām valstu iestādēm, kuras ir atbildīgas par patvēruma lietām, ANO Augsto komisāru bēgļu jautājumos (UNHCR), Pamattiesību aģentūru un FRONTEX, kā arī veic konsultācijas ar pilsonisko sabiedrību.

[EASO mājas lapa.](#)

Eiropas Savienība ir izstrādājusi lielapjoma informācijas tehnoloģiju (IT) sistēmas, lai robežsardze, policija, muitas un tiesas varētu apmainīties un salīdzināt informāciju savās datu bāzēs, piemēram, par vīzām vai patvērumu lūgumiem. Šīm sistēmām jādarbojas 24 stundas dienā un septiņas dienas nedēļā. eu-LISA, kas darbu sāka 2012.gada 1.decembrī, atrodas Tallinā, bet tās operatīvā vadība notiek Strasbūrā un rezerves funkcijas atrodas arī Austrijā. Iepriekš šīs sistēmas pēc dalībvalstu lūguma pārvaldīja Francija, bet Parlaments kopš 2001.gada uzskatījis, ka tam jānotiek ES nevis starpvaldību līmenī.

eu-LISA ir atbildīga par ES trīs IT sistēmu darbību iekšlietu mērogā. Tās ietver otrās paaudzes Šengenas informācijas sistēmu (*SIS II*), kas ir viena no lielākajām sabiedrības drošības informācijas sistēmām pasaulē, datubāzi ar patvēruma meklētāju pirkstu nospiedumiem (*Eurodac*), kā arī Vīzu informācijas sistēmu, kas nodrošina datu apmaiņu Šengenas zonā. eu-LISA ir atbildīga, lai sistēma darbotos atbilstoši datu drošības un aizsardzības prasībām visu diennakti.

[Papildu informācija par eu-LISA darbību](#)

Lai saņemtu papildu informāciju, jautājumus lūdzam sūtīt uz e-pasta edresi: eln@iem.gov.lv

<https://www.iem.gov.lv/lv/eiropas-savienibas-agenturas-iekslietu-joma>